

**ZAKON
O PRIZNAVANJU I ZAŠTITI SORTI
POLJOPRIVREDNOG I ŠUMSKOG BILJA**

I - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuje se priznavanje novostvorenih sorti (kultivara) poljoprivrednog i šumskog bilja-novostvorenih sorti, odobravanje uvođenja u proizvodnju stranih sorti (kultivara) poljoprivrednog i šumskog bilja-stranih sorti (u daljnjem tekstu: priznavanje sorti) i zaštita novostvorenih sorti i stranih sorti.

Članak 2.

Priznavanje sorti i zaštita sorti vrši se glede:1. povećanja poljoprivredne i šumsko-gospodarske proizvodnje, odnosno kakvoće proizvoda, ekonomičnosti, rentabilnosti i produktivnosti;2. stalnog korištenja boljih sorti u poljoprivrednoj i šumsko-gospodarskoj proizvodnji;3. podsticanja stvaranja novih sorti poljoprivrednog i šumskog bilja;4. zaštite prava i interesa stvaratelja sorti poljoprivrednog i šumskog bilja;5. stvaranja uvjeta za proširivanje suradnje s drugim zemljama u oblasti oplemenjivanja bilja i prometa kvalitetnih sorti poljoprivrednog i šumskog bilja;6. zaštite interesa proizvođača i interesa potrošača na jedinstvenom tržištu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Članak 3.

Glede ostvarivanja ciljeva iz članka 2. ovog zakona, sorta će se priznati ako se ta sorta biološki razlikuje od druge općepoznate sorte i ako su ispunjeni i drugi propisani uvjeti.Smatrat će se da je sorta općepoznata, u smislu stavka 1. ovoga članka, ako je novostvorena sorta priznata, odnosno ako je stranoj sorti odobreno uvođenje u proizvodnju u Federaciji, ili ako je opisana u stručnoj publikaciji.Pod sortom, u smislu ovo zakona, podrazumijevaju se populacije, klonovi, linije, rodovi, hibridi i podloge biljnih vrsta, bez obzira na izvor, odnosno na polazni materijal iz kojeg su nastali.

Članak 4.

U postupku priznavanja sorte, po odredbama ovoga zakona utvrđuju se kakvoća i druga bitna svojstva novostvorenih i stranih sorti, na temelju kojih se te sorte mogu priznati i sjeme i sadni materijal tih sorti umnožavati i stavljati u promet kao sortni na teritoriju Federacije.Na temelju priznavanja sorte, stvaratelji tih sorti mogu ostvariti zaštitu kojom se osiguravaju prava utvrđena ovim zakonom.

Članak 5.

Priznavanje sorti vrši se na temelju ispitivanja određenih elemenata kakvoće te sorte i njezinih drugih bitnih svojstava.Pod kakvoćom sorte i njenim drugim bitnim svojstvima, u smislu ovoga zakona, podrazumijevaju se:1. veći fizički obujam prinosa;2. sadržaj bjelančevina, ugljenih hidrata, masti, mineralnih tvari, vitamina, aroma i slično;3. otpornost na biljne bolesti i štetočinje, na visoke i niske temperature, na višak i nedostatak vlage;4. drugi elementi koji utječu na povećanje obujma ili poboljšanje kakvoće proizvoda.Pri ispitivanju sorte prvenstveno će se ispitati ono svojstvo glede kojeg se traži priznavanje sorte.

Članak 6.

Gospodarsko društvo (u daljnjem tekstu: društvo) ili druga pravna osoba u kojemu se vrši oplemenjivanje bilja podstiču zainteresiranost svojih djelatnika za stvarateljstvo glede razvijanja novih uspješnijih postupaka u stvaranju novih kvalitetnijih i poboljšanju postojećih sorti.

Članak 7.

Društvo ili druga pravna osoba u kojemu je stvorena sorta i fizička osoba koja je stvorila sortu (u daljnjem tekstu: stvaratelj sorte) zaštićenu ovim zakonom, kao i stručnjaci koji su sudjelovali u tom stvaranju (u daljnjem tekstu: oplemenitelji) imaju prava utvrđena ovim zakonom.

Članak 8.

Pravo stvaratelja sorte i oplemenitelja je da kao stvaratelj bude naznačen u prijavi u svim ispravama koje se odnose na priznavanje i zaštitu novostvorene sorte.Kad je novostvorena sorta rezultat stvarateljskog rada više oplemenitelja, u ispravama iz stavka 1. ovoga članka kao oplemenitelji navode se sve te osobe, po redoslijedu sudjelovanja u tom stvaranju.Pravo stvaratelja novostvorene sorte sastoji se i u pravu da sortu koristi i njom raspolaže, kao i da ostvaruje pravo na naknadu za korištenje te sorte.Oplemenitelj koji je sudjelovao u stvaranju novostvorene sorte u društvu ili drugoj pravnoj osobi ima pravo na posebnu naknadu pod uvjetima utvrđenim ugovorom, ako je stvaranje novostvorene sorte doprinijelo povećanju prihoda društva ili pravne osobe.Ugovorom se ne može predvidjeti da oplemenitelju ne pripadaju prava utvrđena ovim zakonom i oplemenitelj se izjavom ili na drugi način ne može unaprijed odreći tih prava.

Članak 9.

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, zaštita prava stvaratelja sorte i zaštita oplemenitelja ostvaruju se i ta prava se koriste sukladno odredbama federalnih propisa kojima je regulirana zaštita izuma, tehničkog namicanja i znakova razlikovanja u dijelu koji se odnosi na ugovorom utvrđena korišćenja izuma stvorenih u društvu, drugoj pravnoj osobi i od fizičke osobe i na sudsku zaštitu.

Članak 10.

Novostvorena sorta ili strana sorta mogu se zaštititi ukoliko su ispunjeni uvjeti za njihovu zaštitu utvrđeni ovim zakonom.

II - PRIZNAVANJE SORTE

1. Podnošenje zahtjeva

Članak 11.

Postupak za priznavanje sorte pokreće se na temelju zahtjeva podnesenog u pisanom obliku. Zahtjev mora sadržavati podatke o podnosiocu zahtjeva i podatke o tomu što je novo u sorti - bitna svojstva sorte, naziv sorte, kao i druge potrebne podatke. Zahtjev za priznavanje novostvorene sorte podnosi stvaratelj sorte, a za odobravanje uvođenja u proizvodnju strane sorte - stvaratelj sorte ili njegov zastupnik. Zahtjev iz st. 1. i 2. ovoga članka podnosi se zasebno za svaku sortu. Obrazac zahtjeva iz st. 1. i 2. ovoga članka propisuje federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar).

Članak 12.

Zahtjev se podnosi Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo). Na traženje Federalnog ministarstva, podnositelj zahtjeva dužan je staviti na uvid i dokumentaciju o radu na stvaranju nove sorte, koja za stranu sortu mora biti prevedena na službene jezike naroda Federacije. Podaci iz zahtjeva i dokumentacije iz stavka 2. ovoga članka koji se odnose na podrijetlo izvornog materijala i na opis procesa stvaranja nove sorte smatraju se službenom tajnom.

2. Ocjenjivanje opravdanosti zahtjeva

Članak 13.

Na temelju podataka navedenih u zahtjevu, kao i podataka sadržanih u dokumentaciji, stavljenih na uvid, provjeravaju se svojstva prijavljene sorte, kao i njezina originalnost (podrijetlo sorte, način njenog stvaranja i dr.). Poslije provjeravanja podataka iz stavka 1. ovoga članka, sorta se uključuje glede ispitivanja u pokusno polje, a, po potrebi, ispituje se i u laboratoriju, ako se utvrdi da ima temelja za uključivanje sorte u pokusno polje. Ako se nakon provjere podataka iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da nema temelja za uključivanje sorte u pokusno polje, federalni ministar, na prijedlog odgovarajućih komisija za davanje prijedloga za priznavanje sorte i zaštitu poljoprivrednog i šumskog bilja (u daljnjem tekstu: odgovarajuća komisija za priznavanje i zaštitu sorte), donosi rješenje kojim se odbija zahtjev za priznavanje sorte.

3. Ispitivanje sorte

Članak 14.

Ispitivanje sorte vrši se u pokusnom polju i laboratoriju. Ispitivanjem sorte utvrđuje se: 1. identitet, homogenost i stabilnost sorte; 2. proizvodna vrijednost sorte (prinos, kakvoća i druga bitna svojstva); 3. područja, odnosno lokaliteti u kojima ispitivana sorta nadmašuje standardnu sortu u pogledu prinosa, kakvoće i bitnih svojstava.

Članak 15.

Federalno ministarstvo dužno je da pravodobno izvijesti podnositelja zahtjeva da će sorta biti uključena u pokusno polje i od njega zatražiti da dostavi potrebnu količinu reprodukcijskog materijala glede ispitivanja u pokusnom polju i laboratoriju. Na temelju obavijesti iz stavka 1. ovoga članka, podnositelj zahtjeva dužan je pravodobno, a najkasnije 30 dana prije dana sjetve, odnosno sadnje, dostaviti reprodukcijski materijal Federalnom ministarstvu u određenoj količini, na propisan način. Ako podnositelj zahtjeva u određenom roku ne dostavi potrebnu količinu reprodukcijskog materijala ili je ne dostavi na propisan način, zahtjev će se rješenjem odbaciti. Propis o količini i načinu pripreme reprodukcijskog materijala koji se mora dostaviti glede ispitivanja sorte u pokusnom polju i laboratoriju i o načinu dostavljanja tog materijala donosi federalni ministar.

Članak 16.

Po prijemu reprodukcijskog materijala, Federalno ministarstvo je dužno pripremiti uzorke koje će dostaviti izvođačima pokusa, odnosno laboratoriju iz članka 17. ovoga zakona, da ih upakira u jednoobraznu ambalažu i obilježi šiframa po sustavu duplog šifriranja (double coding). Šifre iz stavka 1. ovoga članka smatraju se službenom tajnom. Federalno ministarstvo vrši dešifriranje poslije svake godine ispitivanja na pokusnom polju i u laboratoriju i izdaje izvješće o rezultatima ispitivanja sorte podnositeljima zahtjeva, glede eventualnog odustajanja od daljnjeg ispitivanja. Ako podnositelj zahtjeva želi nastaviti ispitivanje sorte na pokusnom polju, odnosno u laboratoriju, sorta se mora ponovno obilježiti novom šifrom.

Članak 17.

Ispitivanje sorte u pokusnom polju odnosno laboratoriju vrše društva, druge pravne osobe koje imaju potrebnu opremu i stručni kadar za vršenje tih ispitivanja (u daljnjem tekstu: izvođači pokusa). Federalni ministar, na prijedlog kantonalnog organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo) utvrđuje izvođače pokusa i zaključuje ugovore s njima za ispitivanje sorte u pokusnom polju, odnosno u laboratoriju.

Članak 18.

Ispitivanje sorte na pokusnom polju glede utvrđivanja proizvodne vrijednosti sorte vrši se u trajanju od tri godine, voćarskih kultura, vinove loze i hmelja-tri godine od godine donošenja roda, a mikroorganizama - tri generacije. Ispitivanje šumskog bilja traje najmanje 1/3 proizvodnog turnusa, ali ne manje od tri godine. Sorta mora biti ispitana i u uvjetima koje predloži podnositelj zahtjeva. Izuzetno od odredbe stavka 1. ovoga članka, strana sorta se može ispitivati u pokusnom polju i dvije godine, ako je takav prijedlog podnesen prigodom podnošenja zahtjeva, pod uvjetom da se iz podnesene dokumentacije može utvrditi da odnosna sorta u nekoj stranoj zemlji sa istim ili sličnim zemljišno-klimatskim uvjetima daje rezultate u širokoj proizvodnji koji u kakvoći i drugim bitnim svojstvima znatno nadmašuju sortu koja se u toj godini koristi kao standardna sorta. Izuzetno od odredbe stavka 1. ovoga članka, sorta se može ispitivati na pokusnom polju i dvije godine ako je to predloženo prigodom podnošenja zahtjeva, pod uvjetima: 1) da u zemlji nema sorte određene namjene, ili 2) ako su u pitanju sorte povrća, cvijeća i hortikulturnog bilja.

Članak 19.

Ispitivanje sorte u pokusnom polju i laboratoriju glede utvrđivanja proizvodne vrijednosti sorte vrši se po jedinstvenoj metodi, posebno za svaku kulturu ili grupu kultura, koju propiše federalni ministar na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti. Ispitivanje sorte u pokusnom polju vrši se usporedba sa standardnom sortom koju određuje Komisija za priznavanje i zaštitu sorti. Za vrijeme trajanja ispitivanja jedne sorte usporedbom se vrši s istom standardnom sortom. Kao standardna sorta može se odrediti samo priznata sorta, odnosno općepoznata sorta, koja po svojim biološkim i drugim svojstvima u određenom rejonu-području ima najveću vrijednost za namjenu glede koje se vrši ispitivanje. Izuzetno od odredbe stavka 4. ovoga članka, ako za pojedinu vrstu bilja nije priznata nijedna općepoznata sorta, kao standardna sorta uzet će se domaća ili odomaćena sorta koja se koristi u proizvodnji, a koja ima najveću vrijednost za namjenu glede koje se vrši ispitivanje. Ako pojedina vrsta bilja nema standardne sorte određene namjene iz st. 4. i 5. ovoga članka, sorta se ispituje za namjenu glede koje je podnesen zahtjev.

Članak 20.

Vrijeme sjetve, odnosno sadnje u pokusnom polju, vrijeme skidanja usjeva-berbe plodova, primjene ostalih agrotehničkih mjera ili utvrđivanja prirasta drvne mase i vrijeme dostavljanja rezultata potrebnih za njihovu obradu i dr. utvrđuje se ugovorom, koji zaključuju Federalno ministarstvo i izvođač pokusa. Izvođač pokusa koji je zaključio ugovor o ispitivanju sorte u pokusnom polju, odnosno laboratoriju dužan je uredno i na vrijeme primijeniti sve agrotehničke mjere u pokusnom polju prema jedinstvenoj metodi i obvezama iz ugovora i dostaviti Federalnom ministarstvu rezultate potrebne za

obradu sukladno jedinstvenoj metodi iz članka 19. stavak 1. ovoga zakona. Federalno ministarstvo je dužno pružiti stručnu pomoć izvođačima pokusa glede pravilnog primjenjivanja jedinstvene metode iz članka 19. stavak 1. ovoga zakona.

Članak 21.

Ispitivanje sorte na pokusnom polju, odnosno u laboratoriju glede utvrđivanja identiteta, homogenosti i stabilnosti sorte traje tri godine, odnosno dvije godine ako se na temelju rezultata ispitivanja u dvije godine mogu pouzdano utvrditi identitet, homogenost i stabilnost ispitivane sorte. Ispitivanje sorte iz stavka 1. ovoga članka obavlja se po jedinstvenoj metodi koju propiše federalni ministar, na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorte.

4. Obrada podataka

Članak 22.

Federalno ministarstvo vrši obradu godišnjih podataka dobijenih u pokusnom polju, a poslije završenog trogodišnjeg, odnosno dvogodišnjeg ispitivanja vrši obradu konačnih rezultata dobijenih u pokusnom polju i laboratoriju. Obrada podataka iz stavka 1. ovoga članka vrši se po jedinstvenoj metodi koju propiše federalni ministar na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti. Konačni rezultati ispitivanja dostavljaju se potkomisiji i Komisiji za priznavanje i zaštitu sorti glede ocjene vrijednosti sorte.

5. Ocjena vrijednosti sorte

Članak 23.

Na temelju obrađenih konačnih rezultata trogodišnjeg, odnosno dvogodišnjeg ispitivanja sorte u pokusnom polju, odnosno laboratoriju i mišljenja potkomisije, Komisija za priznavanje i zaštitu sorti ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti za priznavanje sorte. Sorta će se priznati ako se biološki nedvosmisleno razlikuje od do tada priznatih sorti, odnosno općepoznatih sorti, pod uvjetom da u pogledu kakvoće i drugih bitnih svojstava nadmašuje postojeću standardnu sortu s kojom je uspoređivana. Ako ispitivanje sorte traje dvije godine, sorta će se priznati ako rezultati ispitivanja sorte na pokusnom polju i u laboratoriju u obje godine znatno nadmašuju standardnu sortu u pogledu prinosa ili kakvoće ili drugih bitnih svojstava. Ako u zemlji nema standardne sorte određene namjene sorta će se priznati ako sorta postigne zadovoljavajuće rezultate za određenu namjenu u smislu podnesenoga zahtjeva. Komisija za priznavanje i zaštitu sorti dužna je da dostavi Federalnom ministarstvu prijedlog za priznavanje sorte ako utvrdi kako su ispunjeni uvjeti iz st. 2., 3. i 4. ovoga članka u području za koje je zatraženo priznavanje ili prijedlog za odbijanje zahtjeva ako utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz st. 2., 3. i 4. ovoga

članka. Komisija za priznavanje i zaštitu sorti dužna je da prijedlog iz stavka 4. ovoga članka s razlozima glede kojih se podnosi dostavi Federalnom ministarstvu do 1. veljače naredne godine poslije posljednje godine ispitivanja sorte u pokusnom polju.

6. Donošenje rješenja o vrijednosti sorte i upis sorte u registar i evidenciju

Članak 24.

Ako Komisija za priznavanje i zaštitu sorti utvrdi da su ispunjeni uvjeti za priznavanje sorte i da odgovarajući prijedlog, donosi se rješenje o priznavanju sorte. Rješenje o priznavanju sorte, ili o odbijanju zahtjeva, donosi federalni ministar na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti.

Članak 25.

Sortu za koju je donijeto rješenje o priznavanju sorte Federalno ministarstvo upisuje u registar novostvorenih sorti (u daljnjem tekstu: registar), odnosno u evidenciju stranih sorti kojima je uvođenje u proizvodnju odobreno (u daljnjem tekstu: evidencija). U registar, odnosno popis, pored temeljnih podataka o sorti i podnosiocu zahtjeva, vode se i podaci o proizvedenim količinama sjemena i sadnog materijala po sortama i kategorijama, koje svake godine dostavljaju podnosiocu zahtjeva, odnosno županijskog ministarstva, najkasnije u roku od 30 dana prije početka sjetve odnosno sadnje. Propis o određivanju podataka koji se vode u registru, odnosno u popisu donosi federalni ministar. U vremenu za koje je sorta upisana u registar, odnosno u popis reprodukcijски materijal te sorte može se stavljati u promet kao sortni. Stvaratelj priznate sorte, odnosno sorte koja je upisana u registar, odnosno u popis ostvaruje zaštitu prava u smislu odredbi članka 4. i drugih odredbi ovoga zakona.

7. Brisanje sorte iz registra i popisa

Članak 26.

Federalni ministar će donijeti rješenje o brisanju sorte iz registra, odnosno popisa: 1) na zahtjev stvaratelja sorte, odnosno podnosioca zahtjeva iz članka 11. stavak 3. ovoga zakona; 2) ako prestanu postojati uvjeti glede kojih je sorta priznata; 3) ako ta sorta nije bila u prometu više od tri godine uzastopce; 4) ako od dana upisa u registar, odnosno u popis, protekne: 20 godina - za hmelj i krompir, 25 godina - za voćarske kulture, vinovu lozu i ukrasno bilje, 35 godina - za šumsko bilje i 17 godina - za sve ostalo bilje, osim ako u tom vremenu za iste namjene i za isto područje nije bila priznata, odnosno odobrena bolja sorta. Rješenje iz toč. 2. i 4. stavka 1. ovoga članka donosi se na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti, a rješenje iz točke 3. stavka 1. ovoga članka - na prijedlog županijskog ministarstva. Sorta koja je brisana iz registra ili popisa

može se stavljati u promet najviše još tri godine od dana brisanja iz registra, odnosno popisa.

8. Objavljivanje sorte

Članak 27.

Popis domaćih sorti koje su upisane u registar, odnosno brisane iz registra i popis stranih sorti koje su upisane, odnosno brisane iz popisa Federalno ministarstvo objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH" u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja. Popis mora sadržavati sljedeće podatke: vrstu bilja, naziv sorte, područje, odnosno lokalitet na kojemu je sorta nadmašila standardnu sortu i firmu, odnosno naziv i sjedište stvaratelja sorte, odnosno naziv podnosioca zahtjeva iz članka 11. ovoga zakona, kao i firmu društva, druge pravne osobe i naziv fizičke osobe koji održavaju originalnost sorte.

9. Komisije i potkomisije

Članak 28.

Sukladno odredbama ovoga zakona utemeljuju se komisije za priznavanje i zaštitu sorti, i to: Komisija za priznavanje i zaštitu sorti ratarskog i povrtlarskog bilja; Komisija za priznavanje i zaštitu sorti voćarskog i vinogradskog bilja; Komisija za priznavanje i zaštitu sorti šumskog bilja i Komisija za priznavanje i zaštitu sorti hortikulturnog i cvjećarskog bilja. Komisije imaju predsjednika i deset članova, koji imaju zamjenike. Komisije iz stavka 1. ovoga članka imenuje federalni ministar. Članove komisije, kao i njihove zamjenike sačinjavaju po jedan predstavnik iz svake županije, koje iz reda znanstvenih i stručnih djelatnika odgovarajuće oblasti predloži županijsko ministarstvo kao i predstavnika Federalnog ministarstva. Članovi komisije iz stavka 4. ovoga članka iz svojih redova biraju predsjednika komisije. Federalni ministar imenuje dva tajnika za sve četiri komisije iz reda djelatnika Federalnog ministarstva. Predsjedniku, članovima i tajniku svake komisije pripada naknada koju odredi federalni ministar.

Članak 29.

Komisijama za priznavanje i zaštitu sorti pomažu u radu potkomisije. Potkomisije se utemeljuju za pojedine kulture ili grupu kultura i imaju deset članova. Potkomisiju utemeljuje federalni ministar na prijedlog županijskih ministarstava iz reda znanstvenih i stručnih djelatnika odgovarajuće oblasti. Na temelju rezultata izvršenih ispitivanja u pokusnom polju i laboratoriju, potkomisija daje mišljenje Komisiji za priznavanje i zaštitu sorti o tome jesu li ispunjeni uvjeti za priznavanje sorte, uz navođenje svih razloga na temelju kojih je dato takovo mišljenje.

Članak 30.

Komisije za priznavanje i zaštitu sorti i potkomisije rade u sjednicama. Komisije za priznavanje i zaštitu sorti donose poslovnik o svom radu.

10. Proizvodni pokusi

Članak 31.

Pored ispitivanja sorte u pokusnom polju i laboratoriju, podnositelj zahtjeva može, na temelju posebnog zahtjeva, predložiti da se sorta ispita i u proizvodnom pokusu. Pod proizvodnim pokusom podrazumijeva se ispitivanje sorte na površini čija se veličina za pojedine vrste bilja određuje metodom za ispitivanje sorti u proizvodnim pokusima. Ispitivanje sorte u proizvodnim pokusima može se vršiti samo ako je sorta već uključena u ispitivanje u pokusno polje. Zahtjev za ispitivanje sorte u proizvodnom pokusu podnosi se Federalnom ministarstvu s prijedlogom lokacije i veličine proizvodnog pokusa. Rješenje o odobrenju zahtjeva iz stavka 4. ovoga članka donosi federalni ministar. U rješenju kojim se odobrava proizvodni pokus određuju se veličina, mjesto proizvodnog pokusa i standardna sorta glede usporedbe. Federalni ministar može, ako neko svojstvo nije moguće provjeriti ispitivanjem u pokusnom polju (pogodnost za mehaničku berbu i dr.) rješenjem odrediti proizvodni pokus kao obavezan. Prigodom ocjenjivanja da li su ispunjeni uvjeti za priznavanje sorte Komisija za priznavanje i zaštitu sorti uzima u obzir i rezultate dobijene u proizvodnim pokusima, i to kao dopunske elemente koji ocjenu čine objektivnijom. Federalni ministar propisuje metode iz stavka 2. ovoga članka i vrste bilja i određene namjene korištenja sorte iz stavka 3. ovoga članka.

11. Održavanje sorte (uzdržna selekcija), čuvanje uzoraka i uzgajanje matičnih stabala

Članak 32.

U vrijeme za koje je sorta priznata i zaštićena, uzorak reprodukcijanskog materijala biljke (za hibride i roditeljske linije) mora se čuvati, osim reprodukcijanskog materijala višegodišnjih vrsta bilja (vinove loze, voćarskog i šumskog bilja, hmelja i dr.). Stvaratelj sorte višegodišnjih vrsta bilja (vinove loze, voćarskog i šumskog bilja, hmelja i dr.) dužan je uzgajati ili osigurati uzgajanje određenog broja matičnih stabala, vršiti kontrolu svojstava tih stabala i o njima voditi popis. Čuvanje uzoraka vrši društvo, odnosno druga pravna osoba koju ovlasti federalni ministar, na prijedlog županijskog ministarstva. Društvo, odnosno druga pravna osoba mora imati potrebnu opremu, objekte i stručni kadar za čuvanje uzoraka. Stvaratelj sorte dužan je u roku od jedne godine od dana podnošenja zahtjeva predati na čuvanje uzorak sorte (za hibridne sorte i roditeljske linije) društvu, drugoj

pravnoj osobi iz stavka 3. ovoga članka, kao i povremeno vršiti obradu tih uzoraka. Homogenost, stabilnost i identitet sorte mogu se dokazivati samo uzorcima predanim na čuvanje društvu, drugoj pravnoj osobi iz stavka 3. ovoga članka, a u višegodišnjih vrsta bilja-evidentiranim matičnim stablima. Stvaratelj domaće i strane sorte dužan je brinuti se o stabilnosti sorte i odgovaran je za njenu kakvoću i druga bitna svojstva iz članka 5. ovoga zakona u vrijeme dok je sorta upisana u registar, odnosno popis. Društvo, odnosno druga pravna osoba iz stavka 3. ovoga članka, dužno je uzorke reprodukcijanskog materijala čuvati na propisan način. Propis o čuvanju uzoraka reprodukcijanskog materijala bilja iz stavka 1. ovoga članka (o količini uzoraka, načinu dostavljanja uzoraka, rokovima za njegovu obnovu, uvjetima čuvanja) i načinu vođenja evidencije o matičnim stablima, uvjetima i načinu uzgajanja tih stabala, kao i o načinu provjeravanja homogenosti, stabilnosti i identiteta sorte iz st. 2. i 6. ovoga članka donosi federalni ministar.

Članak 33.

Stvaratelj sorte je obavezan održavati originalnost sorte po propisanim metodama, o čemu vodi odgovarajući popis. Ako stvaratelj sorte ne održava originalnost sorte po propisanim metodama, federalni ministar može, uz njegovu suglasnost, prenijeti pravo korištenja sorte na zainteresirano društvo, odnosno drugu pravnu osobu, uz pravičnu naknadu. Federalni ministar propisuje metodu i popis iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti. Originalnost strane sorte može se održavati u našoj zemlji uz suglasnost njezinog vlasnika. Za hibrid je potrebno osigurati dokaz o raspolaganju roditeljskim komponentama. Originalnost strane sorte može održavati zainteresirano društvo, odnosno druga pravna osoba koju ovlasti federalni ministar, na prijedlog županijskog ministarstva. Identitet, homogenost i stabilnost sorte ispituje društvo, odnosno druga pravna osoba koju ovlasti federalni ministar, na prijedlog županijskog ministarstva. Društvo, odnosno druga pravna osoba iz st. 1., 3. i 4. ovoga članka mora imati potrebnu opremu, objekte i stručne kadrove za održavanje originalnosti sorte, odnosno za ispitivanje identiteta, homogenosti i stabilnosti sorte.

12. Troškovi postupka

Članak 34.

Troškove postupka priznavanja sorte snosi podnositelj zahtjeva. Troškove postupka ispitivanja sorte u pokusnom polju i laboratoriju snosi podnositelj zahtjeva i uplaćuje ih neposredno izvođaču proizvodnog pokusa, odnosno laboratoriju iz članka 17. ovoga zakona. Troškove postupka ispitivanja sorte u proizvodnim pokusima snosi podnositelj zahtjeva i uplaćuje ih neposredno izvođaču proizvodnog pokusa. Troškove predaje, obnove i čuvanja uzoraka snosi stvaratelj sorte i uplaćuje ih neposredno društvu,

odnosno drugoj pravnoj osobi koja obavlja poslove u svezi čuvanja uzoraka. Troškove održavanja sorte (uzdržna selekcija) snosi stvaratelj sorte, odnosno zainteresirano društvo, odnosno druga pravna osoba kojoj je preneseno pravo korištenja sorte. Federalni ministar određuje, uz suglasnost županijskog ministarstva, visinu troškova postupka priznavanja sorte iz stavka 1. ovoga članka, kao i način uplate i korištenja tih sredstava. Federalni ministar, uz suglasnost županijskog ministarstva, određuje visinu troškova predaje, obnove i čuvanja uzoraka iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 35.

Troškovi postupka priznavanja sorte iz članka 34. stavak 1. ovoga zakona uplaćuju se u roku od 15 dana od dana prijema obavijesti da će sorta biti uključena u ispitivanje na pokusnom polju. Ako podnositelj zahtjeva u roku od 15 dana od dana prijema izvješća iz stavka 1. ovoga članka ne uplati troškove postupka, smatrat će se da je odustao od zahtjeva i zahtjev će se rješenjem odbaciti.

13. Povjeravanje javnih ovlasti

Članak 36.

Društvima, ustanovama i drugim pravnim osobama koje imaju odgovarajući stručni kadar i opremu za obavljanje poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom može se povjeriti vršenje sljedećih upravnih i stručnih poslova iz djelokruga Federalnog ministarstva: 1. prijem zahtjeva za priznavanje sorti poljoprivrednog i šumskog bilja i ocjenjivanje opravdanosti zahtjeva (članak 13.); 2. organiziranje ispitivanja sorti na pokusnom polju i u laboratoriju i pružanje stručne pomoći (čl. 15., 16., 17. i 20.); 3. obrada dobijenih rezultata ispitivanja sorti na pokusnom polju i u laboratoriju i donošenje rješenja o vrijednosti sorti (čl. 22. i 24.); 4. vođenje registra novostvorenih sorti, vođenje popisa stranih sorti i vođenje registra zaštićenih sorti (čl. 25. i 47.); Poslove i zadatke iz toč. 1., 2., 3. i 4. ovoga članka, federalni ministar povjerit će društvima, ustanovama ili pravnim osobama koje imaju sjedište u županiji podnositelja zahtjeva na prijedlog županijskog ministarstva, ukoliko ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom. Ustanove koje imaju javne ovlasti dužne su podnijeti redovna izvješća Federalnom ministarstvu o vršenju povjerenih im javnih ovlasti, kao i dostavljati tražene podatke i dokumente koji su značajni za vršenje kontrole u obavljanju javnih ovlasti. Federalno ministarstvo prati rad i vrši kontrolu nad sprovođenjem prenesenih poslova i zadataka iz stavka 1. ovoga članka i po potrebi daje odgovarajuće instrukcije i stručna uputstva za pravilnu primjenu odredaba ovoga zakona. Federalno ministarstvo rješava po žalbama protiv donesenih upravnih akata u vršenju povjerenih javnih ovlasti. Ako Federalno ministarstvo utvrdi da se poslovi i zadaci koji su preneseni kao javne ovlasti ne izvršavaju sukladno

odredbama ovoga zakona, poduzet će mjere za izvršenje tih poslova i zadataka, odnosno prenijet će ih na drugo društvo, ustanovu ili drugu pravnu osobu.

III - ZAŠTITA SORTE

1. Zahtjev za zaštitu

Članak 37.

Sorta poljoprivrednog i šumskog bilja za koju je donijeto rješenje o priznavanju novostvorene sorte može se zaštititi po odredbama ovoga zakona. Strana sorta za koju je donijeto rješenje o odobrenju uvođenja u proizvodnju može se zaštititi po odredbama ovoga zakona pod uvjetima reciprociteta ako odnosna zemlja ima zakonski reguliranu zaštitu sorti. Izuzetno od odredbi st. 1. i 2. ovoga članka, domaća i strana sorta mogu se zaštititi prema odredbama ovoga zakona ako se u postupku ispitivanja identiteta, homogenosti i stabilnosti sorte iz članka 21. ovoga zakona utvrdi da se sorta u jednoj ili više značajnih morfoloških ili fizioloških svojstava razlikuje od do sada priznatih sorti, odnosno općepoznatih sorti.

Članak 38.

Postupak za zaštitu sorte pokreće se na temelju zahtjeva stvaratelja novostvorene sorte, odnosno stvaratelja strane sorte, podnesenog u pisanom obliku. Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se Federalnom ministarstvu za svaku sortu zasebno. Propis o sadržini, podacima i dokazima koje mora sadržavati zahtjev donosi federalni ministar.

Članak 39.

Federalno ministarstvo prigodom vođenja postupka za zaštitu sorte utvrđuje jesu li ispunjeni i drugi uvjeti za zaštitu sorte, i to: 1. je li doneseno rješenje o priznavanju sorte, 2. postoje li opravdani razlozi za zaštitu sorte. Mišljenje o opravdanosti zaštite sorte daje Komisija za priznavanje i zaštitu sorti. Smatra se da postoji opravdanost za zaštitu sorte ako je moguće neosporno izvršiti identificiranje sorte čija se zaštita traži. Rješenje kojim se dopušta zaštita sorte donosi federalni ministar.

Članak 40.

Sorta za koju je doneseno rješenje kojim se dopušta zaštita sorte upisuje se u registar zaštićenih novostvorenih sorti, odnosno u registar zaštićenih stranih sorti poljoprivrednog i šumskog bilja. Sorta se smatra zaštićenom danom upisa u registar. Naziv pod kojim je sorta upisana u registar iz stavka 1. ovoga članka je zaštićen. Registar iz stavka 1. ovoga članka vodi Federalno ministarstvo. Propis o sadržaju i podacima koji se vode u registru iz stavka 1. ovoga članka donosi federalni ministar. Federalni ministar objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH"

popis zaštićenih sorti, s podacima o vrsti bilja, nazivu sorte, nazivu odnosno imenu stvaratelja sorte i njegovom sjedištu (u daljnjem tekstu: nositelj zaštite).

Članak 41.

Glede osiguranja zaštite sorte, stvaratelj sorte koji je podnio zahtjev iz članka 11. ovoga zakona može podnijeti Federalnom ministarstvu zahtjev za evidencijski upis sorte u registar evidentiranih sorti koji vodi taj organ. Rješenje kojim se dopušta evidencijski upis sorte u registar donosi federalni ministar.

2. Prava nositelja zaštite

Članak 42.

Nositelj zaštite stječe pravo: 1. raspolagati sortom, odnosno sam je koristi ili da je dati na privremeno korištenje drugim društvima, odnosno drugim pravnim osobama; 2. sam umnožavati sortu i stavljati je u promet ili to privremeno dozvoliti drugim društvima ili drugim pravnim osobama; 3. ostvarivati naknadu za privremeno korištenje sorte od strane drugih osoba. Prava iz stavka 1. ovoga članka stječu se danom upisa sorte u odgovarajući registar iz članka 40. ovoga zakona. Danom upisa sorte u registar iz članka 40. ovoga zakona nositelj zaštite stječe pravo da na pakovanju zaštićene sorte stavlja oznaku: "Sorta zaštićena u Federaciji BiH".

Članak 43.

Zaštićena sorta može se koristiti za stvaranje novih sorti i bez suglasnosti nositelja zaštite. Zaštićena sorta ne može se, bez suglasnosti nositelja zaštite, koristiti u procesu neprekidnog križanja (hibridizacije) za stvaranje merkantilnih hibrida.

Članak 44.

Ako je zaštićena sorta ukrasno bilje, nositelj zaštite stječe pravo, osim prava iz ovoga zakona, pravo isključive proizvodnje tog ukrasnog bilja i u nereproduktivne svrhe.

3. Vrijeme trajanja zaštite

Članak 45.

Sorta upisana u registar iz članka 40. ovoga zakona smatra se zaštićenom. Zaštita sorte traje od dana upisa u registar: 18 godina - za vinovu lozu i voćarsko, ukrasno i šumsko bilje, a 15 godina za ostalo bilje. Prava nositelja zaštite prestaju i prije isteka roka trajanja zaštite iz stavka 2. ovoga članka danom donošenja rješenja iz članka 26. ovoga zakona. Prava nositelja zaštite prestaju i: 1) ako se nositelj zaštite odrekne prava na zaštitu, u kojem slučaju to pravo prestaje narednog dana od dana predaje Federalnom ministarstvu podneska o odricanju prava na zaštitu; 2) ako nositelj zaštite ne vrši obnovu uzorka ili su uništena matična

stabla višegodišnjih vrsta bilja sorte iz članka 32. ovoga zakona, u kojem slučaju to pravo prestaje narednog dana od dana predaje Federalnom ministarstvu podneska o nevršenju obnove uzorka, odnosno o uništenju matičnih stabala; 3) na temelju sudske odluke-danom određenim u toj odluci; 4) ako je prestala postojati pravna osoba koja je nositelj tog prava po odredbama ovoga zakona, osim ako je to pravo prešlo na pravne sljednike te pravne osobe. Prestanak prava na zaštitu sorte po st. 2. do 4. ovoga članka utvrđuje se rješenjem federalnog ministra. Na temelju rješenja iz stavka 5. ovoga članka sorta se briše iz registra. Federalni ministar objavljuje popis sorti kojima je prestala zaštita.

4. Prenosjenje prava

Članak 46.

Nositelj zaštite može pod uvjetima predviđenim ovim zakonom svoje pravo ugovorom prenijeti na drugu pravnu osobu, u cjelini ili djelimično. Ugovor iz stavka 1. ovoga članka mora biti sastavljen u pisanom obliku i upisuje se u registar zaštićenih sorti na zahtjev jedne od ugovornih strana. Ugovor koji nije zaključen u pisanom obliku i koji nije upisan u odgovarajući registar nema pravni učinak.

Članak 47.

Ugovor iz članka 46. ovoga zakona sadrži naročito: vrijeme na koje se to pravo prenosi, opseg prava i visinu naknade za korištenje tog prava - ako je naknada ugovorena, kao i naznaku drugih ugovornih prava. Ništavna je odredba ugovora iz stavka 1. ovoga članka koja drugoj pravnoj osobi postavlja takva ograničenja koja ne proistječu iz prava koje je predmet ugovora ili ograničenja koja su nepotrebna za očuvanje tog prava.

Članak 48.

Ako nositelj zaštite sam ili preko druge pravne osobe ne koristi ili nedovoljno koristi u zemlji zaštićenu sortu, federalni ministar može pravo korištenja zaštićene sorte prenijeti na drugu pravnu osobu koja to pravo traži (u daljnjem tekstu: korisnik dozvole). Smatra se da se zaštićena sorta ne koristi ili nedovoljno koristi u zemlji i ako nositelj zaštite odbija drugoj osobi ustupiti pravo korištenja zaštićene sorte ili mu postavlja neopravdane uvjete, pod uvjetom da u zemlji postoji potražnja za sortom tih svojstava. Pravo korištenja može se dati samo društvu, drugoj pravnoj osobi koja dokaže da raspolaže proizvodnim kapacitetima i tehnološkim mogućnostima potrebnim za umnožanje i stavljanje u promet zaštićene sorte. Prijenos prava korištenja neće se izvršiti ako nositelj zaštite dokaže da postoje opravdani razlozi za nekorisćenje ili nedovoljno korištenje zaštićene sorte.

Članak 49.

O opravdanosti zahtjeva za prenošenje prava korištenja zaštićene sorte odlučuje federalni ministar po pribavljenom mišljenju Komisije za priznavanje i zaštitu sorti.

Članak 50.

Ako je korištenje zaštićene sorte od posebnog interesa za zdravstvo, obranu ili zaštitu i unapređivanje čovjekove okoline, koji su od interesa za cijelu zemlju i međunarodnu zajednicu, može se izvršiti prijenos korištenja zaštićene sorte na temelju službene dozvole. O zahtjevu zainteresiranih društava, drugih pravnih osoba za davanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka odlučuje federalni ministar po pribavljenom mišljenju nadležnog federalnog organa uprave za oblasti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 51.

U slučaju prenošenja prava korištenja zaštićene sorte po čl. 48. do 50. ovoga zakona nositelju zaštite pripada naknada. Visinu naknade utvrđuju sporazumno nositelj zaštite i korisnik dozvole. Ako se sporazum ne postigne, nadležni sud u izvanparničnom postupku utvrđuje pravičnu nadoknadu. Nepostojanje sporazuma iz stavka 2. ovoga članka, odnosno odluke suda o nadoknadi, ne sprječava društvo, odnosno drugu pravnu osobu kojoj je data dozvola za prijenos korištenja zaštićene sorte da tu sortu koristi.

5. Obveze korisnika dozvole

Članak 52.

Korisnik dozvole je dužan: 1. pridržavati se i ispunjavati obveze utvrđene ovim zakonom i ugovorom s nositeljem zaštite; 2. vršiti umnožavanje sjemena, sadnog materijala i drugih reproduksijskih tijela zaštićene sorte i stavljati ih u promet; 3. izvještavati nositelja zaštite o proizvedenim količinama reproduksijskog materijala; 4. plaćati nadoknadu za korištenje zaštićene sorte; 5. izvijestiti nositelja zaštite i Federalno ministarstvo ako prestanu postojati uvjeti glede kojih je sorta priznata ili ako nastanu drugi uvjeti iz članka 26. ovoga zakona glede kojih sortu treba brisati iz registra, odnosno popisa ili ako su nastali uvjeti za brisanje zaštićene sorte iz registra. Nositelj zaštite ima pravo vršiti uvid u proizvedene i apsorbirane količine sjemena, sadnog materijala i drugih reproduksijskih tijela zaštićene sorte.

Članak 53.

Sjeme, sadni materijal i drugi reproduksijski materijal zaštićene sorte ne mogu se izvoziti bez suglasnosti nositelja zaštite.

Članak 54.

Za vrijeme dok je sorta upisana u registar, odnosno popis, zainteresirano društvo, druga pravna osoba i

županijski organ uprave nadležan za poslove kontrole proizvodnje sjemena i sadnog materijala mogu zahtijevati provjeru identiteta, stabilnost i homogenosti sorte. Nositelj zaštite i korisnik dozvole dužni su omogućiti provjeravanje stabilnosti, identiteta i homogenosti zaštićene sorte iz stavka 1. ovoga članka. Provjeru iz stavka 1. ovoga članka obavlja se, po metodi propisanoj u članku 21. stavku 2. ovoga zakona, društvo, odnosno druga pravna osoba iz članka 33. stavka 4. koju odredi federalni ministar. Troškove provjeravanja iz stavka 1. ovoga članka snosi stvaratelj sorte, odnosno nositelj zaštite ako se utvrdi da sorta nema identitet, stabilnost i homogenost glede kojih je priznata, odnosno zaštićena, a zainteresirano društvo, druga pravna osoba ili županijsko ministarstvo koje je podnijelo zahtjev za provjeru ako se utvrdi da sorta odgovara uvjetima glede kojih je priznata, odnosno zaštićena.

6. Sudska zaštita

Članak 55.

Nositelj zaštite, odnosno korisnik zaštićene sorte ima pravo zahtijevati prestanak daljnjeg vršenja radnje kojom se povrijeđuje njegovo pravo, kao i nadoknadu štete. Pored zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, nositelj zaštite, odnosno korisnik zaštićene sorte može zahtijevati javno objavljivanje pravosnažne presude o trošku tuženika. O sporu povodom zahtjeva iz st. 1. i 2. ovoga članka odlučuje nadležni sud.

Članak 56.

Povrijedom prava nositelja zaštite, kao i korisnika zaštićene sorte, smatra se svako neovlašteno korištenje zaštićene sorte ili raspolaganje sortom.

Članak 57.

Tužba glede povrijede prava nositelja zaštite može se podnijeti u roku od tri godine od dana kad je tužitelj saznao za povrijedu i počinitelja. Po isteku pet godina od dana počinje povrijede tužba iz stavka 1. ovoga članka ne može se podnijeti.

IV - KAZNE NE ODREDBE

Članak 58.

Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 KM kaznit će se za gospodarski prijestup društvo i druga pravna osoba ako: 1. prigodom izvođenja pokusa u pokusnom polju ne primijeni ili ne primijeni pravodobno sve agrotehničke mjere propisane jedinstvenom metodom ili predviđene zaključenim ugovorom (članak 20. stavak 2.); 2. ne dostavi ili ne dostavi uredno i pravodobno Federalnom ministarstvu rezultate ispitivanja sorte u pokusnom polju potrebne za njihovu obradu (članak 23. stavak 2.); 3. označi i stavi u promet kao sortni reproduksijski materijal sortu koja nije upisana u registar, odnosno

popis (članak 25. stavak 4.);4. za priznatu sortu, u određenom roku, ne preda ovlaštenom društvu, odnosno drugoj pravnoj osobi na čuvanje uzorak reprodukcijaskog materijala te sorte ili ne vrši u propisanom roku obnovu tih uzoraka, odnosno ne osigura uzgajanje i evidenciju matičnih stabala višegodišnjih vrsta bilja (članak 32. st. 2. i 5.);5. povjerene uzorke reprodukcijaskog materijala ne čuva na propisani način (članak 32. stavak 8.);6. ne održava originalnost sorte po propisanim metodama i ne vodi odgovarajući popis (članak 33. stavak 1.);7. za sortu koja nije upisana u registar zaštićenih novostvorenih sorti, odnosno u registar zaštićenih stranih sorti poljoprivrednog i šumskog bilja na pakiranju zaštićene sorte stavi oznaku da je "Sorta zaštićena u Federaciji BiH" (članak 42. stavak 3.);8. zaštićenu sortu koristi u procesu neprekidnog križanja za stvaranje merkantilnih hibrida bez suglasnosti nositelja zaštite (članak 43. stavak 2.);9. zaštićenu sortu ukrasnog bilja koristi za proizvodnju u nereproduktivne svrhe bez suglasnosti nositelja zaštite (članak 44.);10. sjeme, sadni materijal ili drugi reprodukcijaski materijal zaštićene sorte izvozi bez suglasnosti nositelja zaštite (članak 53.).Za gospodarski prijestup iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM i odgovorna osoba u društvu i drugoj pravnoj osobi.

Članak 59.

Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj društvo i druga pravna osoba ako:1. vrši ispitivanje sorte u proizvodnom pokusu bez odobrenja federalnog ministra (članak 31. st. 4. i 5.);2. ne vodi uredno popis matičnih stabala višegodišnjih vrsta bilja ili ne vrši propisanu kontrolu svojstva tih stabala (članak 32. stavak 2.);3. ne podnosi redovna izvješća Federalnom ministarstvu (članak 36. stavak 2.).Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 100 do 500 KM i odgovorna osoba u društvu i drugoj pravnoj osobi.

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

O zahtjevima za priznavanje sorte koji su podneseni do dana stupanja na snagu ovoga zakona, a po kojima nije doneseno rješenje za priznavanje sorte, odnosno rješenje o odbijanju zahtjeva za priznavanje sorte, nastaviti će se postupak po odredbama ovoga zakona.

Članak 61.

Priznate sorte za koje je donijeto rješenje o priznavanju, odnosno o odobravanju uvođenja u proizvodnju po propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga zakona, mogu se zaštititi ako su za zaštitu te sorte ispunjeni uvjeti predviđeni ovim zakonom.

Članak 62.

Federalni ministar utvrđuje popis domaćih i stranih sorti poljoprivrednog i šumskog bilja koje su do dana stupanja na snagu ovoga zakona priznate u Federaciji na prijedlog Komisije za priznavanje i zaštitu sorti.

Članak 63.

Federalni ministar, na prijedlog nadležnog županijskog ministarstva i mišljenja i prijedloga Komisije za priznavanje i zaštitu sorti, utvrđuje popis domaćih i odomaćenih stranih sorti voćarskog bilja, vinove loze i drugih vrsta bilja koje se opravdano nalaze u proizvodnji na dan stupanja na snagu ovoga zakona.Propis o kriterijima za utvrđivanje domaćih i odomaćenih stranih sorti koje se opravdano nalaze u proizvodnji donosi Federalno ministarstvo.

Članak 64.

Popis sorti poljoprivrednih i šumskih biljaka utvrđenih po čl. 62. i 63. ovoga zakona federalni ministar objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH".Popis domaćih i odomaćenih stranih sorti mora sadržavati sljedeće podatke: vrstu bilja, naziv sorte i firmu društva, odnosno druge pravne osobe koje održava originalnost sorte.

Članak 65.

Podzakonski propisi sukladno odredbama ovoga zakona, donijet će se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.Do donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se propisi koji su doneseni na temelju zakona i drugih propisa iz ove oblasti koji su se primjenjivali na teritoriju Federacije do dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 66.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona na teritoriju Federacije prestaje primjena svih zakona o priznavanju novostvorenih, odobravanju uvođenja u proizvodnju stranih i zaštiti sorti poljoprivrednog i šumskog bilja koji su se do tog dana primjenjivali na teritoriju Federacije.

Članak 67.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH"